

Sjunde roten, tomt 31

Kvarteret Traktören

Tjugosjunde roten 1637–57

Sillgatans södra sida

Sextonde roten 1657–70

hörnet av Torggatan och västerut

Östra delen av 7.31

Börge Olufsson 1637

Börge Nilsson skräddare

1637–48

Olof Larsson saltmålare

1653–62

Denne vände sig i kämnärsrätten den 21.3.1656 mot Tore Carlsson båtförare, som med vilja skulle ha avhuggit Olof Larssons tåg, när denne skulle ha dragit sin båt på landet.

Lars Erlandsson båtekarl

1667, 1670, 1675–79 (kallas 1675 "båtsman", fri 1676)

1676 "stadsbåtsman", M1678 1 tomt, Gustavi tomtöreslängd 1670–80

Det framgår ingenstans direkt men av längderna, att Lars Erlandsson hade gift sig med Olof Larsson saltmålares änka. Den 19.6.1679 begärde Lars Erlandsson värderingsmän till sin och sin hustrus hus och båt: till att värdera hus och gård utsågs *Albrecht Hunter, Henrik Johansson och Måns Esbjörnsson* och till att värdera båten *Nils Torsson, Lars i Garn och Gunnar Mattesson*. Den 19.2.1680 tvistade borgaren och båtekarlen Lars Erlandsson med sina styvbarn angående de skrårättigheter som han hade åtnjutit för en halv strömbåt under sitt äktenskap med barnens moder *Anna Joensdotter* men som barnen ville förfoga över efter moderns död.

Av Göteborgs magistrats registratur för 1696 (s 385) och av Göteborgs RR för dec 1696 framgår att avlidne Lars Erlandssons änka *Elin Larsdotter* hade svägerskan skeppstimmermannen i Stockholm Pehr Ohlssons hustru Karin Erlandsdotter. Bland magistratens handlingar finns en inlaga från den 27.2.1690 (EIIa:5), där Maria Olofsdotter, Nils Olufsson i Gammalöse och Karin Olufsdotter yttrade sig angående *studenten Anders Backerus* skrift ang. sin hustrus arvsanspråk. Samma dag uttalade sig studenten Anders Backerus (sedermera Rektor Scholae i Kungsbacka) i rätten angående att hans *hustru Annika Olufsdotter* var arvtagande till en sjättedel i en liten gård på Sillgatan efter sina föräldrar Olof Larsson saltmålare och dess hustru. Dessutom hade hon sina systrars *Maria* och *Karin Olufsdöttrars* löfte att få tillträda deras andel och arvsparter i gården, som nu stod och helt fördärvades. Skorstenen hade dagen innan för eldfarans skull nedtagits av stadens brandmästare. Det bestämdes att Annika Olufsdotter skulle få tillträda husen efter laga värdering och reparation men hon skulle ersätta syskonen för deras andelar.

Anna Maas 1666

Anders Larsson hos Lars Erlandsson 1677

Anders snicker 1676

Mäster Zachris barber 1678–79

Anders Backerus sålde den 26.1.1691 för 140 rdr kurant till

skepparen *Sven Andersson Ahr(en)dahl* ("Sven i Ahrendahl")

1696–1705

gården mellan mäster Nicolaus skräddare i öster och Måns böcker i väster. Sven i Arendahl fick fasta den 20.11.1699. Den 4.12.1699 pantsatte Sven Andersson Ahr(en)dahl till Göteborgs husfattiga sin gård på Sillgatan mellan Mäster Måns Böckers gård i väster och Mäster Nicolaus skräddare i öster. 1704 står Sven Ahrendahl för gården men 1710 hade den övertagits av

Sven Thorsson slaktare

1710–20

Skattade för tobak 1717: då omtalas hans *hustru Maria Svensdotter*, pigan *Catarina Jonsdotter* och gossen *Jöns Andersson*.

25.11.1724 "upplästes och exhiberades Kungl. hovrättens under den 16 hujus fällte dom över slaktaren Mäster Sven Thorssons hustru *Maria Svensdotter* att hon med hänsyn till sin utståndna arrest befriades från straff för det mot henne skedda angivandet att hava kallat djävulen till hjälp". Hon varnades dock för att hädanefter förbryta sig med eder och gudlösa utlåtelse. 1725 värderades avlidne slaktare Sven Thorssons 2 hus och gårdar, den ena (7.27) på Torggatan och den andra på Sillgatan näst intill handlaren *Reimers baktomt*.

1725: I slaktaren Sven Thorssons änkas andra gård bodde *kocken Johan Christ. Voist* med *pigor-na Annika Abrahamsdotter* och *Sara Olsdotter*.

Herr Gerhard David Debers hus och gård uppbjods den 26.12.1726 på Sillgatan mellan herr *Arendt Hindr. Reimers* hus och gård på östra och tunnbindaren *Lars Jonsson* å västra sidan till dess kreditorers betalning. Gården var värderad till 1 200 d smt.

19.2.1728 lät *åldermannen i hattmakareämbetet Mäster Christian Giese* uppbjuda ett hus och gård beläget på Sillgatan mellan handelsmannen herr *Christopher Suhrs* hus och gård på östra sidan och *Måns Bökers* änkas å västra sidan, vilket han köpt av *remsnidaren Mäster Johan Ström* 16.8.1727 för 850 d smt. Giese hade 1730 gesällen *Sven Mellberg* och de anställda *Jöns Malmberg* och gossen *Anders Svensson*. Giese fick fasta 3.6.1728. Tomten höll 78'×24'.

Hattmakaren Anders Borgström

1730–60

Född 1699, begr. 9.4.1762. Han hade länge uppehållit sig i Tyskland och fick burskap 3.9.1734. Enligt *Berg* (II:1–2, 350) var han den som här i Göteborg först införde tillverkning av finare hattar. Gift 30.8.1732 med *Cajsa Kocks* brorsdotter *Maria Kock*, begr. 25.5.1749. Bouppteckningen efter henne 5.6.1750 upptog en förmögenhet av 833,10 d smt. Hus och tomt på Sillgatan näst intill *Christopher Suhrs* ödetomt, nybyggt efter branden 1746. En del av huset var ännu oinrett, Det innehöll en större och en mindre kopparvalkepanna samt färgkittlar, 1560 daler. Dessutom

ägdes en ödetomt näst intill på västra sidan, som förut tillhört *artillerismeden Jon Lindgren* efter vars död den hade inropats av murmästare *Christoffer Rancke*, av vilken Borgström köpt den för 200 daler. Paret ägde flera döttrar: *Catarina Elisabeth*, döpt 29.9.1733, gift 12.4.1763 med *krukmakaremästare Johan Wulf*, död 4.3.1786, dottern *Ingrid*, döpt 7.2.1735, gift 24.5.1763 med *styrmannen i Ostindiska Kompaniet Nils Billmark*, vidare *Maria*, döpt 17.12.1738. En son *Magnus*, född 1741, avled 1745.

Handelsmannen Volrath von Öltken lät den 2.1.1764 första gången uppbjuda tvenne på Sillgatan avbrända obebyggda tomter, belägna mellan herr Peter Jernstedts å östra och handelsman herr Vincent Beckmans å västra sidan varande tomter, vilka förstnämnda tvenne tomter han köpt för 800 d smt av nu avlidne hattmakaren Anders Borgström den 26.1.1760 (med *hattmakare Ulrik Falkensten* och *Jonas Wahlström* som vittnen).

1765 Handelsman Volrath von Öltkens ödetomt(er).

Kallas vid uppbudet 7.9.1778 (se 7.29) tvenne vid Sillgatan emellan handelsman Anders Lesses gård å östra och avlidne Vincent Beckmans hus å västra sidan, belägna tomter med välvd källare och åbyggnad, vilka tomter tillhört handelsman Volrath von Öltken.

Västra delen av 7.31

Joen Bengtsson skomakare

1637–48

Carl Torsson

1666–70

Sven Horn 1679

Måns Nilsson bödker

1681

Om gårdens historia är icke mycket känt förrän Måns Nilsson Bötker den 3.5.1680 betalade 4 daler 16 öre i huseköpspenning för en gård, som han köpt av (*Assmund Mattssons måg*) *Carl Torsson* för 120 rdr. Denne Måns Nilsson Bötker stämde av *åldermannen för tunnbindaregillet Olof Eriksson vinförlåtare* den 6.2.1688. Måns Nilsson hade överfallit Olof vinförlåtare i dennes eget hus och kallat denne ”kiolnehuuk” och ”skindthund”. Måns Böcker fick böta 5 mark styck för tvenne okvädingsord.

Den 13.5.1699 pantsatte Måns Nilsson Böcker hus på Sillgatan mellan skeppare Wilhelm Hall i väster och skeppare Sven Ahrdahl i öster, som sedan uppbjods av banken den 1.4.1701. Redan 1704 och ännu 1728 ägdes gården av Måns böckers änka *Kerstin Andersdotter*, som 4.3.1720 lånade ut pengar till sin son *regementskommisarie Johan Wingren*. Berg (II:11–122, 199) anger stamfadern till släkten Wingren vara obekant liksom förnamnet på Johan Wingrens bror *auditören Anders Wingren*. Denne, som var gift *Ellika Sahlgren*, uppges av Berg vara död 1728.

Efter 1728 övergick 7.31 till mågen *tunnbindaren Nils Jönsson Ahlgren*, som pantsatte gården den 3.2.1729. Personerna omtalas också i RR 3.3.1724: Måns Böckers änkas måg tunnbindaren Nils Jönsson hade svågern auditören Anders Wingren, som på sin moders, Måns Böckers änkas, vägnar besvärade sig över Nils Jönssons vårdslösa hanterande av elden. Han var redan uppsagd

att flytta ur huset, eftersom två verkstäder i ett hus ej längre kunde tålas av fara för påkommande eldsvåda.

Sedan gården 1736 hade värderats och uppbjudits för skuld köpte *kommissarie Johan Busch* den på auktion men han sålde den redan den 23.6. s.å. till *klensmeden i Kungl. artilleriet Jonas (Erik?) Lindgren*, som erhöll fasta den 18.9.1736. Gården sades vara belägen mellan hattmakare Borgström i öster och länsman Renström i väster, 1745 var det artillerismeden (Erik?) Jon Lindgrens gård. EIIB:56, 8.7.1749: *Artillerismedgesällen John Lindgrens* ödetomt på Sillgatan hade blivit lagligen uppbjuden och sedan försålts på auktion för en skuld på 100 d smt plus tre års ränta till Sven Jonsson i Torp. Summan 162 d smt inbringades. Sedan gården brunnit nämnes den 1755 som *hattmakaren Anders Borgströms obebyggda tomt* och bör ha ingått i *Volrath von Öltkens* köp av hattmakaren Borgströms tomter. Delar sedan historia med 7.30.